

Kai Hakkarainen, Sami Paavola & Lasse Lipponen (2003).

Käytäntöyhteisöistä innovatiivisiin tietoyhteisöihin (From communities of practise to innovative knowledge communities)

Artikkelissa hahmotellaan innovatiivisen tietoyhteisön käsitettä ja piirteitä. Ne tuntuvat tarjoavan paremman mallin kehittyneelle tietoyhteiskunnalle tyypillisten yhteisöjen käsitteellistämiseksi ja muodostamiseksi kuin käytäntöyhteisön (engl. community of practice) käsite. Vaikka molemmissa yhteisöissä on jaetuilla yhteisillä tavoitteilla, käytännöillä ja tarinoilla tärkeä merkitys, eroavat innovatiiviset tietoyhteisöt kuitenkin käytäntöyhteisöistä monessa suhteessa. Ensiksikin innovatiiviset tietoyhteisöt toimivat ympäristössä, jossa onnistuneen suoriutumisen kriteerit koko ajan muuttuvat. Toiseksi, niiden pääkohtena on pikemminkin uuden tiedon ja innovaatioiden tuottaminen kuin perinteen säilyttäminen. Kolmanneksi, innovatiivisiin tietoyhteisöihin osallistuvien ihmisten välillä ei vallitse niin jyrkkiä vertikaalisia osaamisen ja tiedon eroja kuin mestareiden ja vasta-alkajien välillä perinteisissä käytäntöyhteisöissä. Innovatiivisissa tietoyhteisöissä osallistumista luonnehtii asiantuntijuuden heterogeeninen hajautuminen ja tiedon symmetrinen edistäminen. Perustana tarkastelulle esitellään kolme innovatiivisen tietoyhteisön toimintaa kuvaavaa mallia: Nonaka & Takeuchin tietoa luovien organisaatioiden malli, Engeströmin ekspansiivisen oppimisen malli sekä Bereiterin tiedonrakenteluyhteisöjen malli. Nämä kolme lähestymistapaa luovat uudenlaista tiedonluomisen metaforaksi kutsuttavaa viitekehystä oppimiseen ja asiantuntijuuteen.

HAKKARAINEN KAI, PAAVOLA SAMI & LIPPONEN LASSE (2003). From communities of practise to innovative knowledge communities

The authors outline the concept and characteristics of innovative knowledge communities, which seems to offer a better model than a community of practice for conceptualising communities typical of highly-developed information societies. Although shared goals, practices and narratives are important in both types of communities, innovative knowledge communities differ from communities of practice in many respects. First of all, innovative knowledge communities operate in environments where the criteria of successful performance are constantly changing. Secondly, their main focus is more on producing new knowledge and innovations than on maintaining a tradition. Thirdly, vertical differences in know-how and knowledge among people within innovative knowledge communities are not as pronounced as the differences between masters and beginners in traditional communities of practice. In innovative knowledge communities, participation is characterised by heterogeneous decentralisation of expertise and symmetrical promotion of knowledge. As a background for their discussion, the authors present three models depicting the functioning of innovative knowledge communities: Nonaka & Takeuchi's model of knowledge-creating organisations, Engeström's model of expansive learning and Bereiter's model of knowledge-building communities. These three approaches create a new kind of a framework of learning and expertise, a framework which could be considered a metaphor of knowledge creation.

Aikuiskasvatus Vol. 23, 1/2003